

POZORIŠNA KRITIKA

U vodi i limunovom soku

FIAT koji se na eks-jugoslovenskom prostoru smatrao Bitefovим mlađim bratom, ove godine je prešao treću deceniju postojanja, ali je dolazilo do prekida u njegovom kontinuitetu, čak je četiri puta obnavljan

Autor: Ana Tasić | utorak, 13.09.2016. u 21:30

Из представе „На дну”, Народни театар Штип (Фото Д. Пројковски)

19. FIAT

Podgorica - Devetnaesto izdanje FIAT-a, internacionalnog alternativnog pozorišnog festivala, otvoreno je 8. septembra, na prostoru bivše fabrike „Radoje Dakić”, predstavom „Na dnu” u režiji Dejana Projkovskog, a u izvođenju makedonskog Narodnog teatra iz Štipa. FIAT koji se na eks-jugoslovenskom prostoru smatrao Bitefovим mlađim bratom, ove godine je

prešao treću deceniju postojanja, ali je dolazilo do prekida u njegovom kontinuitetu (čak je četiri puta obnavljan). Osnovan je kao FJAT, Festival jugoslovenskog alternativnog **ПОЛИТИКА** **Мени** koji se 1991. sa gašenjem Jugoslavije i sam ugasio, da bi 1996. godine oživeo kao FIAT. Od tada se opet prekidao i obnavljao, a 2013. godine se ustoličio u današnjem obliku, pod upravom rediteljke Ane Vukotić.

Dvoipčasovna predstava „Na dnu” igrana je na idealnoj lokaciji za ovu poetsko-realističko-filozofsku dramu o ljudskom postojanju, niklu na iskidanim životima likova koje je Gorki živopisno izgradio. U ofucanoj, memljivoj i ogromnoj hali napuštene fabrike „Radoje Dakić”, utvrđen je scenski prostor dobrim delom poplavljen vodom. Po njemu akteri, izubijani životom, gacaju, sapliću se i teturaju, prečesto pometeni ozbiljnim količinama popijenog alkohola. Oko centralnog prostora potopljenog vodom, načičkani su aparati za domaćinstvo, na primer izandali šporet odakle često kulja dim, izlupane stolice i kreveti, ali i kavezi sa živim ptičurinama. One izvode svoj performans, često se međusobno ćuščaju, kidaju jedne drugoj perje, što bitno doprinosi verodostojnosti atmosfere predstave koja se stilski može odrediti kao stilizovano naturalistička.

Na tematskom nivou su naglašene rasprave o Bogu, veri u osvajanje dostojanstvenijih života, neuništivoj težnji ljudskog bića ka nečem višem. Šta je čovek, često se pitaju likovi slomljeni bedom. Biće osuđeno na patnju u kojoj treba da razume smisao sebe, ako prihvatimo ideje Gorkog i Projkovskog. U takvim tokovima misli, sećamo se reči Anatola Fransa koji je pisao da je u životu nažalost tako, trnje dobijaju živi, a ruže mrtvi.

Igra makedonskog ansambla je fizički naglašena i istovremeno veoma zahtevna, kolektivna, međusobno saglasna. Glumci se totalno ogoljavaju, telesno i emotivno, ponekada začinjavajući nastupe grotesknim aromama koje povremeno vodi razgaljujuća muzika, u kontrastu sa preovlađujućim čemerom besperspektivnosti. Može se reći da je taj kontrast odraz autorskog pogleda na svet. Uprkos stalnom grcanju u mulju, mora se živeti, odnosno (metaforički) plivati, kako akteri slikovito prikazuju u upečatljivoj finalnoj sceni ove izuzetne predstave koja je eksplozivno otvorila FIAT, što je publika pozdravila dugim stojećim ovacijama.

Drugo veče festivala je u prostorijama knjižare „Karver” igrana „Bitka na Neretvi” zagrebačke umetničke grupe „Bacači sjenki”, odlično poznate Bitefovoj publici. Nastala prema konceptu i u režiji Borisa Bakala, predstava ima sastojke predavanja-performansa koji su utkani u gusto, složeno scensko tkivo. Polazeći od razgovora o produkcijskim detaljima iz Bulajićevog filma „Bitka na Neretvi”, izvođači Boris Bakal i Leo Vukelić rasklapaju i sklapaju kockice privatne i javne istorije. Čepkaju po prašnjavim sećanjima na Jugoslaviju, Titove pionire, himnu „Hej Sloveni”, uspehe jugoslovenskih sportista. U mreži fikcije i stvarnosti, istina i laži, predavanja i napete dramske igre, audio i video snimaka, uglavljeni između stolova, knjiga i redova gledalaca koji ih opkoljavaju, autori otvaraju mnoštvo društveno-politički vrućih tema.

Igra je autorefleksivna i forumska, ponekada ima oblik probe, a ponekada usvaja formu performansa izrazite fizičke zahtevnosti. Na primer, na početku i na kraju akteri cede u svoje

oči limunov sok koji im prosipa suze, izlažu se stvarnoj telesnoj patnji, simbolički se oslepljavaju, možda zato da ne bi videli ovaj svet, u ruševinama ljudskosti. Ili je oslepljenje materijalnog vida šamanski put do duhovne spoznaje, nalik kralju Liru koji istinski progleda tek kada fizički oslepi. Kao u ranijoj predstavi „Bacača sjenki”, „Ex-pozicija”, igranoj na 41. Bitefu, i ovde je inspirativno metaforički postavljen odnos između metafizičkog i fizičkog, u potrazi za dubinskim razumevanjem našeg sveta.

Komentari 1

Komentar...

Mirko Joksimovic pre 11 meseci

Sjajan prikaz Ane Tasic, hvala na tome, malo je tekstova u novinama koji znalacki otkrivaju teatar u regionu.

Odgovori | Preporučujem 0

Početna (/) / (/sr/rubrika/7)

POVEZANE TEME

[tasić ana \(/sr/tags/articles/1678/tasic-ana\)](/sr/tags/articles/1678/tasic-ana), [kritika-pozorište \(/sr/tags/articles/2919/kritika-pozoriste\)](/sr/tags/articles/2919/kritika-pozoriste)

[\(/sr/clanak/386890/U-sumraku-civilizacije\)](/sr/clanak/386890/U-sumraku-civilizacije)

KULTURA

[U sumraku civilizacije \(/sr/clanak/386890/U-sumraku-civilizacije\)](/sr/clanak/386890/U-sumraku-civilizacije)

KULTURA

[Ukročena goropad i neukročeni festival \(/sr/clanak/386404/Ukrocena-goropad-i-neukroceni-festival\)](/sr/clanak/386404/Ukrocena-goropad-i-neukroceni-festival)

ПОЛИТИКА

▲ Мени

[\(/sr/clanak/386404/Ukrocena-goropad-i-neukroceni-festival\)](/sr/clanak/386404/Ukrocena-goropad-i-neukroceni-festival)

[\(/sr/clanak/385679/Zarobljenost-u-okovima-vlasti\)](/sr/clanak/385679/Zarobljenost-u-okovima-vlasti)

KULTURA

[Zarobljenost u okovima vlasti](/sr/clanak/385679/Zarobljenost-u-okovima-vlasti)

[\(/sr/clanak/385679](/sr/clanak/385679/Zarobljenost-u-okovima-vlasti)

[/Zarobljenost-u-okovima-vlasti\)](/sr/clanak/385679/Zarobljenost-u-okovima-vlasti)

[\(/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi\)](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

KULTURA

[Melodrama](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[napuštene](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[dece u](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[barskoj](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[tvrđavi](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[\(/sr/clanak](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[/385523](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[/Melodrama-](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[napustene-](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[dece-](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[u-barskoj-](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[tvrđavi\)](/sr/clanak/385523/Melodrama-napustene-dece-u-barskoj-tvrđavi)

[\(/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris\)](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

KULTURA

[Kad](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[političari](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[kroje](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[umetnost](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[dobije se](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[bučkuriš](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[\(/sr/clanak](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[/385157](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[/Kad-](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[politicari-](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[kroje-](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[umetnost-](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[dobije-se-](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[buckuris\)](/sr/clanak/385157/Kad-politicari-kroje-umetnost-dobije-se-buckuris)

[\(/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu\)](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

KULTURA

[Zbog Čomskog ljudi](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

[nisu izgubili nadu](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

[\(/sr/clanak/387022](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

[/Zbog-Comskog-](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

[ljudi-nisu-izgubili-](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

[nadu\)](/sr/clanak/387022/Zbog-Comskog-ljudi-nisu-izgubili-nadu)

KULTURA

[Prošla su vremena Solženjicina i Pintera](/sr/clanak/386960/Prosla-su-vremena-Solzenjicina-i-Pintera) **[\(/sr/clanak/386960/Prosla-su-vremena-Solzenjicina-i-Pintera\)](/sr/clanak/386960/Prosla-su-vremena-Solzenjicina-i-Pintera)**

▲ Мени

[\(/sr/clanak/386960/Prosla-su-vremena-Solzenjicina-i-Pintera\)](/sr/clanak/386960/Prosla-su-vremena-Solzenjicina-i-Pintera)

[\(/sr/clanak/386889/Novo-otkrivanje-hilandarskog-blaga\)](/sr/clanak/386889/Novo-otkrivanje-hilandarskog-blaga)

KULTURA

**Novo otkrivanje
hilendarskog blaga**
**(/sr/clanak/386889
/Novo-otkrivanje-
hilendarskog-blaga)**

[\(/sr/clanak/386913/Oliveru-Stounu-uruceno-Pocasno-srce-Sarajeva\)](/sr/clanak/386913/Oliveru-Stounu-uruceno-Pocasno-srce-Sarajeva)

KULTURA

**Oliveru
Stounu
uruceno
„Pocasno
srce
Sarajeva”**
**(/sr/clanak
/386913
/Oliveru-
Stounu-
uruceno-
Pocasno-
srce-
Sarajeva)**

[\(/sr/clanak/386891/Moc-muslimanskih-intelektualaca\)](/sr/clanak/386891/Moc-muslimanskih-intelektualaca)

KULTURA

**Moc muslimanskih
intelektualaca** **(/sr/clanak
/386891/Moc-
muslimanskih-
intelektualaca)**

[\(/sr/clanak/387047/Lider-Severne-Koreje-odlozio-odluku-o-ispaljivanju-raketa\)](/sr/clanak/387047/Lider-Severne-Koreje-odlozio-odluku-o-ispaljivanju-raketa)

SVI

**Li
Se
Ko
od
od
o
is
ra
(/s
/3
/Li
Se
Ko
od
od
o-i**

raketa)

ПОЛИТИКА

[\(/sr/clanak/387023/Strajkaci-Gose-u-utorak-pred-Vladom-Srbije\)](/sr/clanak/387023/Strajkaci-Gose-u-utorak-pred-Vladom-Srbije)

▲ Мени
SRBIJA

**Štrajkači „Goše”
u utorak pred
Vladom Srbije**
**(/sr/clanak
/387023
/Strajkaci-Gose-
u-utorak-pred-
Vladom-Srbije)**

[\(/sr/clanak/387030/Radovi-i-Birfest-menjaju-rezim-saobracaja\)](/sr/clanak/387030/Radovi-i-Birfest-menjaju-rezim-saobracaja)

BEOGRAD

**Radovi i „Birfest”
menjaju režim
saobraćaja**
**(/sr/clanak/387030
/Radovi-i-Birfest-
menjaju-rezim-
saobracaja)**

[\(/sr/clanak/387042/Sedam-decenija-nezavisnosti-Indije\)](/sr/clanak/387042/Sedam-decenija-nezavisnosti-Indije)

BEOGRAD

**Sedam decenija
nezavisnosti Indije**
**(/sr/clanak/387042
/Sedam-decenija-
nezavisnosti-Indije)**

[\(/sr/clanak/387041/Energija-metala-i-elektronske-muzike\)](/sr/clanak/387041/Energija-metala-i-elektronske-muzike)

BEOGRAD

**Energija metala i
elektronske muzike**
**(/sr/clanak/387041
/Energija-metala-
i-elektronske-muzike)**

[\(/sr/clanak/387040/Sijera-Leone-najmanje-400-stradalih-u-poplavama-i-odronima-blata\)](/sr/clanak/387040/Sijera-Leone-najmanje-400-stradalih-u-poplavama-i-odronima-blata)

stradalih-u-poplavama-i-odronima-blata)

ПОЛИТИКА

[\(/sr/clanak/387039/U-izgoreloj-stali-pronadeno-telo-muskarca\)](/sr/clanak/387039/U-izgoreloj-stali-pronadeno-telo-muskarca)

↑ Мени
HRONIKA

**U izgoreloj štali
pronađeno telo
muškarca
(/sr/clanak/387039
/U-izgoreloj-stali-
pronađeno-telo-
muskarca)**

[\(/sr/clanak/387038/Radije-idu-u-zatvor-nego-da-ciste-ulice\)](/sr/clanak/387038/Radije-idu-u-zatvor-nego-da-ciste-ulice)

HRONIKA

**Radije idu u zatvor
nego da čiste ulice
(/sr/clanak/387038
/Radije-idu-u-zatvor-
nego-da-ciste-ulice)**

ПОЛИТИКА

© Politika Online
Politika novine i Magazini
Trg Politika 1, Beograd, Srbija

Meni

[Svet \(/sr/rubrika
/1/Svet\)](/sr/rubrika/1/Svet)
[Politika \(/sr/rubrika
/2/Politika\)](/sr/rubrika/2/Politika)
[Društvo \(/sr/rubrika
/3/Drustvo\)](/sr/rubrika/3/Drustvo)
[Medicina
\(/sr/rubrika
/1071/Medicina\)](/sr/rubrika/1071/Medicina)
[Treće doba
\(/sr/rubrika
/1072/Trece-doba\)](/sr/rubrika/1072/Trece-doba)
[Pogledi \(/sr/rubrika
/4/Pogledi\)](/sr/rubrika/4/Pogledi)
[Među nama
\(/sr/rubrika
/1070/Medu-nama\)](/sr/rubrika/1070/Medu-nama)
[Hronika \(/sr/rubrika
/5/Hronika\)](/sr/rubrika/5/Hronika)

[Kulturni dodatak
\(/sr/rubrika
/22/Kulturni-
dodatak\)](/sr/rubrika/22/Kulturni-dodatak)
[Srbija \(/sr/rubrika
/9/Srbija\)](/sr/rubrika/9/Srbija)
[Beograd \(/sr/rubrika
/10/Beograd\)](/sr/rubrika/10/Beograd)
[Sport \(/sr/rubrika
/8/Sport\)](/sr/rubrika/8/Sport)
[Region \(/sr/rubrika
/29/Region\)](/sr/rubrika/29/Region)
[Potrošač
\(/sr/rubrika
/498/Potrosac\)](/sr/rubrika/498/Potrosac)
[Magazin
\(/sr/rubrika
/396/Magazin\)](/sr/rubrika/396/Magazin)
[TV revija](#)

Linkovi

[Pretraga
\(/sr/pretraga\)](/sr/pretraga)
[Vremenska
prognoza](#)
[Verski kalendar](#)
[Prijava na Bilten](#)

Linkovi

[ARHIVA
\(/SR/CLANCI
/ARHIVA\)](/SR/CLANCI)
[IMPRESUM
\(/SR/STRANICA
/1/IMPRESUM\)](/SR/STRANICA/1/IMPRESUM)
[O NAMA
\(/SR/STRANICA
/4/O-NAMA\)](/SR/STRANICA/4/O-NAMA)
[KONTAKT
\(/SR/STRANICA
/5/KONTAKT\)](/SR/STRANICA/5/KONTAKT)
[PRETPLATA
\(/SR/STRANICA
/2/PRETPLATA\)](/SR/STRANICA/2/PRETPLATA)
[OGLAŠAVANJE
\(/SR/STRANICA](/SR/STRANICA)

[Poligraf \(/sr/rubrika](#)

ПОЛИГРАФ

[/1074/Poligraf](#)

[Ekonomija](#)

[\(/sr/rubrika](#)

[/6/Ekonomija\)](#)

[Kultura \(/sr/rubrika](#)

[/7/Kultura\)](#)

[\(/sr/rubrika](#)

[/1060/TV-revija\)](#)

[Riznica \(/sr/rubrika](#)

[/1069/Riznica\)](#)

[Tema nedelje](#)

[\(/sr/rubrika](#)

[/1073/Tema-nedelje\)](#)

[/3/OGLASAVANJE\)](#)

[PRAVILA](#)

[KORIŠĆENJA](#)

[\(/SR/STRANICA](#)

[/6/PRAVILA-](#)

[KORISCENJA\)](#)

[BIZNIS KLUB](#)

[\(/SR/CLANCI](#)

[/BIZNIS-KLUB\)](#)

▲ Мени

[Arhiva \(/sr/clanci/arhiva\)](#) | [Impresum \(/sr/stranica/1/Impresum\)](#) | [O nama \(/sr/stranica/4/O-nama\)](#) | [Kontakt \(/sr/stranica/5/Kontakt\)](#) | [Pretplata \(/sr/stranica/2/Pretplata\)](#) | [Oglašavanje \(/sr/stranica/3/Oglasavanje\)](#) | [Pravila korišćenja \(/sr/stranica/6/Pravila-koriscenja\)](#) | [Biznis Klub \(/sr/clanci/biznis-klub\)](#)